

Aantekeningen gesprek UvW, RIVM, VWS over rioolwaterdata

Vrijdag 11 september, 15-16 uur

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

Opening

Aan de agenda worden de onderwerpen 'communicatie' en 'te maken afspraken' toegevoegd. Dat laatste is belangrijk om bestuurlijk gedoe te voorkomen.

Presentatie RIVM over de intensivering van het bemonsteringsprogramma

- Van gedachten wisselen over de informatie die al wekelijks te zien is
- In de rioolwaterdata zitten zowel mensen met als zonder klachten van het virus. Daarnaast scheidt niet iedereen evenveel virus uit.
- Er wordt in de metingen gecorrigeerd voor verschillend tussen huishoudelijke en industrieel afvalwater en voor andere factoren zoals neerslag en wel/niet gescheiden rioelstelsel.
- Dekkingsgraad nu is heel NL, één keer per week.
- Het patroon van de fluctuaties per week wijken niet veel af van de dagelijkse fluctuaties.
- Bij zuiveringsinstallatie zijn robuuste stijgingen vooral relevant, individuele pieken, zijn niet herkenbaar.
- Bij de wekelijkse/dagelijkse monsteringen kan de verspreiding van het virus door de regio worden gevolgd.
- Het is ook een optie om het gebied waaruit de early warning een hoge (of juist lage) concentratie blijkt, gedetailleerder te volgen (via gemeente) en een hogere meetfrequentie toe te passen, om na te gaan hoe de verspreiding gaat.
- Bij een wekelijkse meting is dan een gerichte aanpak op specifieke gebieden een goede aanvulling.
- De toename van één persoon is niet in de data terug te zien, wel de toename in virusdeeltjes.

Toelichting van de Unie van Waterschappen op de scenario's

- Opschalen van het aantal metingen is best lastig, gezien de verschillen tussen de waterschappen, bijvoorbeeld de eilanden etc. Wanneer er verdichting gaat plaatsvinden, heeft dit consequenties.
- Alternatief is de rioolwaterdata gedifferentieerd verdichten, bijvoorbeeld afhankelijk van de grootte van het verzorgingsgebied van de regio/gemeente.
- Er is nu landelijk opgeschaald naar eenmaal per week: kosten ongeveer € 2 mln.
- Intensiveren naar 2x per week betekent een investering in personele capaciteit: kosten ongeveer € 3 mln. Dit kan binnen de aanwezige laboratoriumcapaciteit worden opgevangen.
- Bij intensiveringen, vaker dan 2x per week, met de laboratoriumcapaciteit worden vergroot, zowel in personeel als in infrastructuur. Dit geldt ook wanneer je de keuze maakt bij hoge (of juist lage) concentraties de metingen te intensiveren in specifieke regio's/gemeenten, omdat niet voorspeld kan worden waar de hoge concentratie zich gaat voordoen (alle laboratoria moeten hierop voorbereid zijn).
- Wanneer wordt gekozen deze mogelijkheid alleen bij installaties met grote verzorgingsgebieden toe te passen, hoeft alleen in die betreffende laboratoria aanvullende investeringen plaatsvinden.

- Wanneer er in verdere intensivering van de metingen in rioolwaterdata wordt geïntensiveerd, kan deze investering ook worden gebruikt voor andere virussen.

Reactie VWS

Gezien de tijdsduur die de intensivering met zich meebrengen, is de hoop dat deze investering niet tot nauwelijks meer nodig voor het huidige virus. De investering kan dan wel worden gebruikt voor het testen op andere gezondheidsfactoren zoals antibiotica resistentie, partydrugs, obesitas etc. De gezondheidsstatus van de Nederlander op basis van rioolwaterdata is een belangrijk instrument voor de toekomst.

Voor de dagelijkse bemonstering is bij de waterschappen ongeveer 60 fte nodig, naast de uitbreiding van de laboratorium capaciteit. In deze 12 maanden zit de aanbesteding van de laboratorium capaciteit én het opleiden van mensen. Ook voor de bemonstering zijn gecertificeerde mensen nodig (mbo-niveau).

Wanneer een robuust en flexibel systeem gewenst is, ook voor toekomstige wensen ten aanzien van het gebruik van rioolwaterdata, moet hiervoor een keuze worden gemaakt.

De UvW geeft aan dat de bestuurders van de waterschappen graag willen meewerken!

Door de complexiteit is het VWS nu moeilijk om toezegging al te doen, maar VWS is wel enthousiast. De directie Publieke Gezondheid (PG) zal ook worden geraadpleegd voor de benutting van de investering voor de lange termijn.

UvW geeft aan dat de investering voor bijvoorbeeld 1 jaar lastig is, omdat het lastig is personeel voor 1 jaar aan te nemen. Graag een langere termijn commitment voor de investering.

Dinsdag is er vanuit VWS overleg met PG en het advies hierover aan de minister wordt ook met UvW afgestemd, vanwege het belang van de bestuurders van de waterschappen.

Volgens overleg wordt gesproken over de communicatie zodat de besluitvormingslijn VWS en van UvW op elkaar aansluit.